

regression_analysis

June 1, 2024

Opis teoretyczny modelu regresji liniowej

Model regresji liniowej to jedno z podstawowych narzędzi analizy statystycznej, stosowane do modelowania i analizy relacji między zmiennymi. Służy do przewidywania wartości zmiennej zależnej na podstawie jednej lub więcej zmiennych niezależnych X .

Opisywany jest za pomocą następującego równania:

$$Y = 0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n +$$

Y – Zmienna zależna.

0 – Wyraz wolny.

β_1, \dots, β_n – Współczynniki regresji.

X_1, \dots, X_n – zmienne niezależne.

ϵ – residuum (składowa losowa).

Współczynniki β_0 i β_1 estymuje się metodą najmniejszych kwadratów. Metoda ta minimalizuje sumę kwadratów różnic między wartościami obserwowanymi a przewidywanymi przez model.

Model regresji liniowej opiera się na kilku kluczowych założeniach liniowości relacji między zmiennymi niezależnymi a zależnymi, normalność reszt są rozkładami normalnymi, brak autokorelacji (błędy są niezależne od siebie), brak współliniowości (zmienne niezależne nie są ze sobą silnie skorelowane) oraz Homoskedastyczność (Wariancja błędów jest stała dla wszystkich obserwacji). Nieuwzględnienie tych założeń może prowadzić do błędnych wniosków.

```
[1]: import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns
import statsmodels.api as sm
import scipy
from statsmodels.stats.stattools import durbin_watson
from statsmodels.stats.diagnostic import het_breuschpagan
from sklearn.model_selection import KFold
from sklearn.metrics import r2_score, mean_squared_error

np.random.seed(0)
```

```
[2]: df = pd.read_csv("./datasets/wdbc.data", header=None).drop(columns=[0])
df_benign = df[df[1] == 'B'].drop(columns=[1])

col_names = [
    "radius",
    "texture",
    "perimeter",
    "area",
    "smoothness",
    "compactness",
    "concavity",
    "concave",
    "symmetry",
    "fractal"
]
columns = list(range(2, 12))
columns_dict = dict(zip(columns, col_names))

df_benign = df_benign[columns].rename(columns=columns_dict)
```

```
[3]: df_benign
```

```
[3]:
```

	radius	texture	perimeter	area	smoothness	compactness	concavity	\
19	13.540	14.36	87.46	566.3	0.09779	0.08129	0.06664	
20	13.080	15.71	85.63	520.0	0.10750	0.12700	0.04568	
21	9.504	12.44	60.34	273.9	0.10240	0.06492	0.02956	
37	13.030	18.42	82.61	523.8	0.08983	0.03766	0.02562	
46	8.196	16.84	51.71	201.9	0.08600	0.05943	0.01588	
..	...	...	...	...	...	...	...	
558	14.590	22.68	96.39	657.1	0.08473	0.13300	0.10290	
559	11.510	23.93	74.52	403.5	0.09261	0.10210	0.11120	
560	14.050	27.15	91.38	600.4	0.09929	0.11260	0.04462	
561	11.200	29.37	70.67	386.0	0.07449	0.03558	0.00000	
568	7.760	24.54	47.92	181.0	0.05263	0.04362	0.00000	
	concave	symmetry	fractal					
19	0.047810	0.1885	0.05766					
20	0.031100	0.1967	0.06811					
21	0.020760	0.1815	0.06905					
37	0.029230	0.1467	0.05863					
46	0.005917	0.1769	0.06503					
..	...	...	...					
558	0.037360	0.1454	0.06147					
559	0.041050	0.1388	0.06570					
560	0.043040	0.1537	0.06171					
561	0.000000	0.1060	0.05502					
568	0.000000	0.1587	0.05884					

[357 rows x 10 columns]

```
[4]: perfect_linear_corr_set = ['radius', 'perimeter']
biased_linear_corr_set = ['compactness', 'concavity']

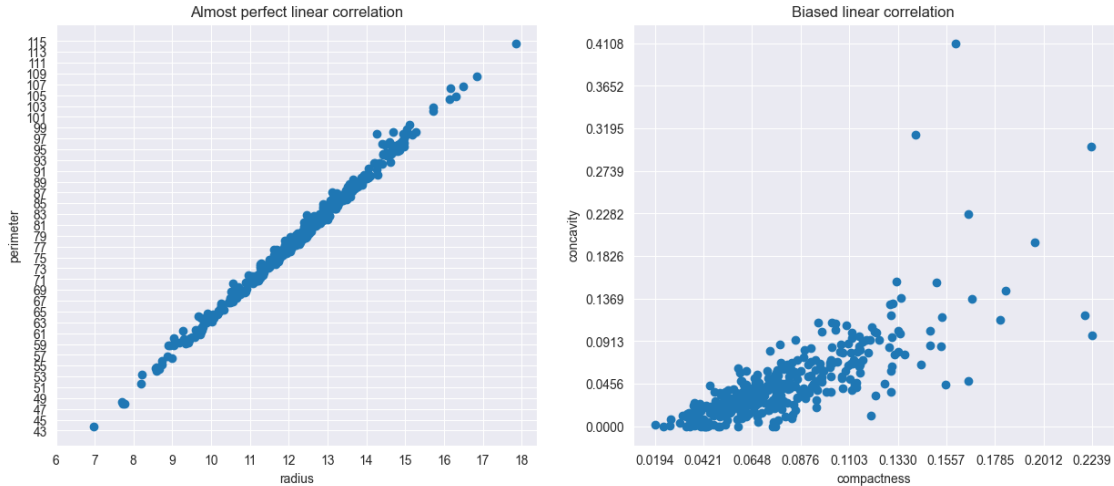
fig, ax = plt.subplots(1, 2, figsize=(15, 6))

df_linear = df_benign[perfect_linear_corr_set].
    ↪sort_values(by=perfect_linear_corr_set[0]).reset_index(drop=True)
df_biased_linear = df_benign[biased_linear_corr_set].
    ↪sort_values(by=biased_linear_corr_set[0]).reset_index(drop=True)

def display_linear(ax, ax_i, df_linear):
    ax[ax_i].scatter(df_linear.values[:, 0], df_linear.values[:, 1])
    ax[ax_i].set_title("Almost perfect linear correlation")
    ax[ax_i].set_xlabel(perfect_linear_corr_set[0])
    ax[ax_i].set_ylabel(perfect_linear_corr_set[1])
    x_min, x_max = df_linear.values[:, 0].min(), df_linear.values[:, 0].max()
    y_min, y_max = df_linear.values[:, 1].min(), df_linear.values[:, 1].max()
    ax[ax_i].set_xticks(np.arange(np.floor(x_min), np.ceil(x_max) + 1, 1))
    ax[ax_i].set_yticks(np.arange(np.floor(y_min), np.ceil(y_max) + 1, 2))

def display_biased_linear(ax, ax_i, df_biased_linear):
    ax[ax_i].scatter(df_biased_linear.values[:, 0], df_biased_linear.values[:, 1])
    ↪1])
    ax[ax_i].set_title("Biased linear correlation")
    ax[ax_i].set_xlabel(biased_linear_corr_set[0])
    ax[ax_i].set_ylabel(biased_linear_corr_set[1])
    x_min, x_max = df_biased_linear.values[:, 0].min(), df_biased_linear.
    ↪values[:, 0].max()
    y_min, y_max = df_biased_linear.values[:, 1].min(), df_biased_linear.
    ↪values[:, 1].max()
    ax[ax_i].set_xticks(np.linspace(x_min, x_max, num=10))
    ax[ax_i].set_yticks(np.linspace(y_min, y_max, num=10))

display_linear(ax, 0, df_linear)
display_biased_linear(ax, 1, df_biased_linear)
```



```
[5]: def build_and_analyze_model(df, x_col, y_col, biased=False,
    ↪ outlier_threshold=3):
    X = sm.add_constant(df[x_col])
    y = df[y_col]

    model = sm.OLS(y, X)
    model_results = model.fit()

    print(f"\n\n{"="*10} Correlation: {"="*10}")
    correlation_value = df[x_col].corr(df[y_col], method='pearson') # ((x - x.
    ↪ mean()) * (y - y.mean())).mean() / (x.std() * y.std())
    print(f'Pearson correlation coefficient between `{x_col}` and `{y_col}`:
    ↪ {correlation_value}')
    print("="*60)

    print(f"\n\n{"="*10} Model summary description: {"="*10}")
    print(model_results.summary())
    print("="*60)

    residuals = model_results.resid
    fitted_values = model_results.fittedvalues

    print(f"\n\n{"="*10} Residuals squared error: {"="*10}")
    rse = np.mean(residuals ** 2)
    print(f'RSE: {rse}')
    print("="*60)

    print(f"\n\n{"="*10} Residuals statistics description: {"="*10}")
    display(residuals.describe())
```

```

print("="*60)

fig, ax = plt.subplots(3, 3, figsize=(18, 18))
ax = ax.flatten()

if biased:
    display_biased_linear(ax, 0, df)
else:
    display_linear(ax, 0, df)
xs = np.linspace(df[x_col].min(), df[x_col].max(), 2)
ys = model_results.params[x_col] * xs + model_results.params['const']
ax[0].plot(xs, ys, color='red')
ax[0].set_title("Regression line")

sns.histplot(residuals, kde=True, ax=ax[1])
ax[1].set_title('Histogram residuals')

scipy.stats.probplot(residuals, dist="norm", plot=ax[2])
ax[2].set_title('Q-Q plot residuals')

ax[3].scatter(fitted_values, residuals, edgecolors='k', facecolors='none')
ax[3].axhline(0, color='gray', linestyle='dashed', linewidth=2)
ax[3].set_title("Residuals vs fitted")
ax[3].set_xlabel("Fitted values")
ax[3].set_ylabel("Residuals")
z = sm.nonparametric.lowess(residuals, fitted_values)
ax[3].plot(z[:, 0], z[:, 1], color='red', lw=2)

sqrt_standardized_residuals = np.sqrt(np.abs(residuals / np.std(residuals)))
ax[4].scatter(fitted_values, sqrt_standardized_residuals, edgecolors='k',
↪facecolors='none')
z = sm.nonparametric.lowess(sqrt_standardized_residuals, fitted_values)
ax[4].plot(z[:, 0], z[:, 1], color='red', lw=2)
ax[4].set_title("Scale-location")
ax[4].set_xlabel("Fitted values")
ax[4].set_ylabel("√|Standardized residuals|")

cooks_d = model_results.get_influence().cooks_distance[0]
outlier_cooks_threshold = (4 / (cooks_d.size - 1))
outliers_cooks_d = np.where(cooks_d > outlier_cooks_threshold)[0]
ax[5].plot(cooks_d, 'bo', linestyle='None')
ax[5].axhline(outlier_cooks_threshold, color='red', linestyle='dashed',
↪label=f"Threshold: {outlier_cooks_threshold}")
ax[5].set_title("Cook's Distance")
ax[5].set_xlabel("Observation Index")

```

```

ax[5].set_ylabel("Cook's Distance")

standardized_residuals = np.abs(residuals / np.std(residuals))
ax[6].boxplot(standardized_residuals)
ax[6].set_title('Boxplot of Standardized Residuals')
ax[6].set_ylabel('Standardized Residuals')

# Wartości odstające i wpływowe
sm.graphics.influence_plot(model_results, criterion="cooks", ax=ax[7])

print(f"\n\n{"="*10} Residual normality check: {"="*10}")
print("Shapiro-Wilk test p-value:", scipy.stats.shapiro(residuals)[1])
print("="*60)

print(f"\n\n{"="*10} Residual skewness check: {"="*10}")
print("Skewness:", pd.Series(residuals).skew())
print("="*60)

print(f"\n\n{"="*10} Residual kurtosis check: {"="*10}")
print("Kurtosis:", pd.Series(residuals).kurtosis())
print("="*60)

# Homoskedastyczność (test Levene'a)
print(f"\n\n{"="*10} Homoscedasticity check: {"="*10}")
median = np.median(fitted_values)
group1 = residuals[fitted_values <= median]
group2 = residuals[fitted_values > median]
levene_test = scipy.stats.levene(group1, group2)
print("Levene's test p-value:", levene_test.pvalue)
print("="*60)

# Test Box-Pierce
print(f"\n\n{"="*10} Autocorrelation check (for lags=1,2,3): {"="*10}")
boxpierce_results = sm.stats.diagnostic.acorr_ljungbox(residuals, lags=3,
↪boxpierce=True)
display(boxpierce_results)
print("Box-Pierce test statistic:", boxpierce_results['bp_stat'].values)
print("Box-Pierce test p-value:", boxpierce_results['bp_pvalue'].values)
print("="*60)

print(f"\n\n{"="*10} Outliers list: {"="*10}")

```

```

    print(f"\nIndices of outliers based on cooks distance (beyond threshold_
↪{outlier_cooks_threshold}): {outliers_cooks_d}")
    print("="*60)

    print(f"\n\n{"="*10} Correlation coefficient statistical significance:
↪{"="*10}")
    r2 = model_results.rsquared
    stat = r2 / np.sqrt((1 - r2) / (df.shape[0]-2))
    crit = scipy.stats.t.ppf(1 - 0.05/2, df.shape[0]-2)
    print(f"Statystyka t: {stat} \nWartość krytyczna (górn): {crit}")
    print("="*60)

    plt.legend()
    plt.show()

    return outliers_cooks_d

```

[5]:

Badanie liniowej zależności między radius a perimeter

Wiemy, że zależność między promieniem a obwodem jest liniowa z wzoru $2\pi r$. Oczekujemy prawie perfekcyjnej liniowej zależności, która będzie zaburzona najprawdopodobniej błędami pomiaru. Promień może być jedynie dodatni oraz jego wielkość również nie może przekraczać, powiedzmy 40cm.

[6]: `df_linear = df_linear[(df_linear.radius > 0) & (df_linear.radius < 40)]`

[7]: `outliers = build_and_analyze_model(df_linear, 'radius', 'perimeter')`

===== Correlation: =====

Pearson correlation coefficient between `radius` and `perimeter`:
0.9967687954493821

===== Model summary description: =====

OLS Regression Results

Dep. Variable:	perimeter	R-squared:	0.994
Model:	OLS	Adj. R-squared:	0.994
Method:	Least Squares	F-statistic:	5.467e+04
Date:	Sat, 01 Jun 2024	Prob (F-statistic):	0.00
Time:	11:36:38	Log-Likelihood:	-487.16
No. Observations:	357	AIC:	978.3
Df Residuals:	355	BIC:	986.1
Df Model:	1		

```

Covariance Type:          nonrobust
=====
              coef      std err          t      P>|t|      [0.025      0.975]
-----
const          -2.2138        0.347       -6.379      0.000       -2.896       -1.531
radius          6.6101        0.028      233.810      0.000        6.554        6.666
=====
Omnibus:                 104.407   Durbin-Watson:                 1.814
Prob(Omnibus):             0.000   Jarque-Bera (JB):             324.123
Skew:                      1.317   Prob(JB):                     4.15e-71
Kurtosis:                  6.854   Cond. No.                      85.3
=====

```

Notes:

[1] Standard Errors assume that the covariance matrix of the errors is correctly specified.

===== Residuals squared error: =====

RSE: 0.8969853117760591

===== Residuals statistics description: =====

```

count      3.570000e+02
mean        3.524849e-14
std          9.484223e-01
min         -1.943908e+00
25%         -6.555638e-01
50%         -1.751847e-01
75%          4.983433e-01
max          5.784394e+00
dtype: float64

```

===== Residual normality check: =====

Shapiro-Wilk test p-value: 3.727549911804736e-12

===== Residual skewness check: =====

Skewness: 1.3225605695852471

===== Residual kurtosis check: =====

Kurtosis: 3.9253339011558235

=====

===== Homoscedasticity check: =====

Levene's test p-value: 0.013844399760259179

=====

===== Autocorrelation check (for lags=1,2,3): =====

	lb_stat	lb_pvalue	bp_stat	bp_pvalue
1	2.979857	0.084307	2.954956	0.085615
2	3.483489	0.175214	3.452976	0.177908
3	5.335377	0.148823	5.279072	0.152466

No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

Box-Pierce test statistic: [2.95495558 3.45297611 5.27907215]

Box-Pierce test p-value: [0.08561466 0.17790812 0.15246615]

=====

===== Outliers list: =====

Indices of outliers based on cooks distance (beyond threshold

0.011235955056179775): [3 5 14 15 17 18 20 33 36 67 200 252 313 315
318 321 326 327

331 345 346 352 356]

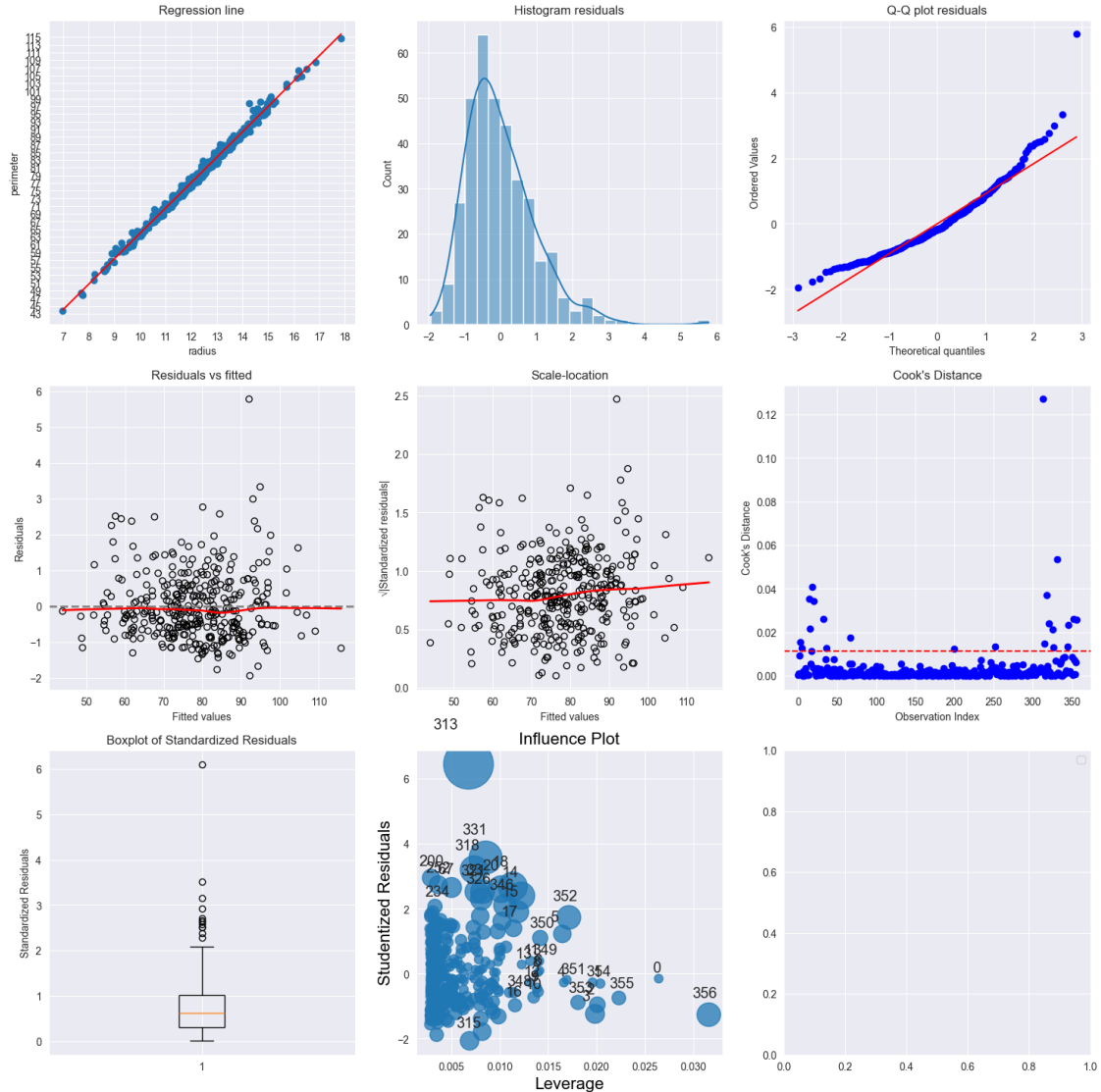
=====

===== Correlation coefficient statistical significance: =====

Statystyka t: 233.05419642538163

Wartość krytyczna (górną): 1.9666688922770992

=====

- Korelacja wynosi 0.99 co świadczy o bardzo wysokiej zależności między tymi dwoma zmiennymi. Dopasowany model ma postać funkcijną $y = 6.61 * x + -2.21$ i został dopasowany na 357 obserwacjach.
- Wartości reziduum mają rozkład wizualnie przypominający normalny, prawoskośny. Jednak o braku normalności świadczy test **Saphiro-Wilka**, którego p-value < 0.05 , zatem odrzucamy hipotezę o normalności reziduum na poziomie 5% istotności. Dodatkowo **QQ-Plot** wykazuje odchyły od normalności - wartości tworzą krzywą, nie pokrywają się z linią pod kątem 45 stopni.
- Dodatkowo Skewness (1.32) wskazuje na prawostronną skośność, co widoczne jest też na histogramie - sporo predykcji dla których otrzymujemy zbyt duże wartości. Kurtosis ma wartość 4 co oznaczałoby grube ogony w rozkładzie reziduum.

- Rozkład reziduiów ma $\text{mean} \sim 0$ oraz $\text{std} \sim 1$
- Dla `const` i `radius` mamy hipotezy zerowe H_0 mówiące o tym, że współczynnik jest równy zero. Dla obu wartości t nie wpada w 95%-przedział ufności, zatem odrzucamy takie hipotezy na rzecz hipotezy H_1 mówiącej o tym, że współczynnik nie jest równy 0. **OBA WSPÓŁCZYNNIKI SĄ ISTOTNE STATYSTYCZNIE.**
- RSE wynosi 0.8969853117760591 co oznacza, że średni błąd kwadratowy jest równy 0.8969853117760591. Jest to akceptowalna wartość, ponieważ opieramy na dużym zakresie wartości (ok 44-100)
- **Model wyjaśnia 99% wariancji zmiennej y przez zmienną x** ponieważ $R^2 = 0.99$
- p-value dla F-statistic jest równe 0 (< 0.05), co interpretujemy jako niemożliwość wyjaśnienia wartości y za pomocą wzoru $y = b$. Musimy użyć $y = ax + b$
- Z wykresu Residuals vs Fitted wynika, że nie zachodzi trend w rozkładzie wartości reziduiów. Wykres układa się równomiernie wokół prostej $y=0$
- Test Levene'a wykazuje p-value < 0.05 , co mówiłoby o braku homoskedastyczności reziduiów. Oznacza to, że mamy zmienne wartości reszt wzdłuż wartości przewidywanych przez model. Rozrzut wartości reszt wokół linii regresji jest nie stały na wszystkich wartościach x (dla różnych przedziałów). Widać to na wykresie wykresie Scale-location, który informuje nas, że pierwiastek z ustandaryzowanych reszt jest przez większą część przedziału nie obciążony trendem, lecz trend pojawia się pod koniec przedziału.
- Nie występuje autokorelacja reszt składnika losowego (reszty nie są ze sobą skorelowane), ponieważ nie odrzucamy hipotezy H_0 mówiącej o niewystępowaniu autokorelacji. Na poziomach lag=1,2,3 otrzymujemy p-value z testu Boxa-Pierca: [0.08561466 0.17790812 0.15246615] które są > 0.05 . Zatem nie mamy wystarczających dowodów, żeby odrzucić H_0 .
- Do następnych eksperymentów odrzucamy obserwacje znaczące (wpływowe), tj. dla których odległość cook'a była większa od 0.011235955056179775 (na podstawie heurystyki $4/(n-1)$)
- Statystyka t jest większa od wartości krytycznej dla n-2 stopni swobody, gdzie n jest liczbą obserwacji. Odrzucamy hipotezę zerową, że korelacja jest równa 0

[7]:

[7]:

Teraz wykonamy eksperymenty dla tych samych zmiennych, ale z odfiltrowanymi obserwacjami wpływowymi na podstawie odległości cooka

[8]:

```
df_linear_filtered = df_linear.drop(outliers)
build_and_analyze_model(df_linear_filtered, 'radius', 'perimeter')
```

```
===== Correlation: =====
Pearson correlation coefficient between `radius` and `perimeter`:
0.9977732532889123
=====
```

```
===== Model summary description: =====
```

OLS Regression Results

```

=====
Dep. Variable:          perimeter    R-squared:                0.996
Model:                  OLS         Adj. R-squared:           0.996
Method:                 Least Squares   F-statistic:             7.430e+04
Date:                   Sat, 01 Jun 2024   Prob (F-statistic):      0.00
Time:                   11:36:41         Log-Likelihood:          -371.52
No. Observations:      334             AIC:                    747.0
Df Residuals:          332             BIC:                    754.7
Df Model:               1
Covariance Type:       nonrobust
=====

```

```

=====
              coef      std err          t      P>|t|      [0.025      0.975]
-----
const         -2.3518      0.297      -7.913      0.000      -2.936      -1.767
radius         6.6118      0.024     272.579      0.000       6.564       6.659
=====

```

```

=====
Omnibus:                13.721    Durbin-Watson:           1.842
Prob(Omnibus):           0.001    Jarque-Bera (JB):        13.261
Skew:                    0.441    Prob(JB):                0.00132
Kurtosis:                 2.581    Cond. No.                 90.7
=====

```

Notes:

[1] Standard Errors assume that the covariance matrix of the errors is correctly specified.

```

===== Residuals squared error: =====
RSE: 0.5416128759492111
=====

```

===== Residuals statistics description: =====

```

count    3.340000e+02
mean     -4.478121e-14
std       7.370477e-01
min      -1.657153e+00
25%      -5.555627e-01
50%      -8.254819e-02
75%       4.806486e-01
max       2.076258e+00
dtype: float64
=====

```

```

===== Residual normality check: =====
Shapiro-Wilk test p-value: 4.188574054349577e-05
=====

===== Residual skewness check: =====
Skewness: 0.44280170671632413
=====

===== Residual kurtosis check: =====
Kurtosis: -0.40723095490675965
=====

===== Homoscedasticity check: =====
Levene's test p-value: 0.016545832235797146
=====

===== Autocorrelation check (for lags=1,2,3): =====

    lb_stat  lb_pvalue  bp_stat  bp_pvalue
1  2.056535   0.151555  2.038173   0.153394
2  2.649046   0.265930  2.623631   0.269331
3  2.880938   0.410349  2.852071   0.415000

No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label
start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

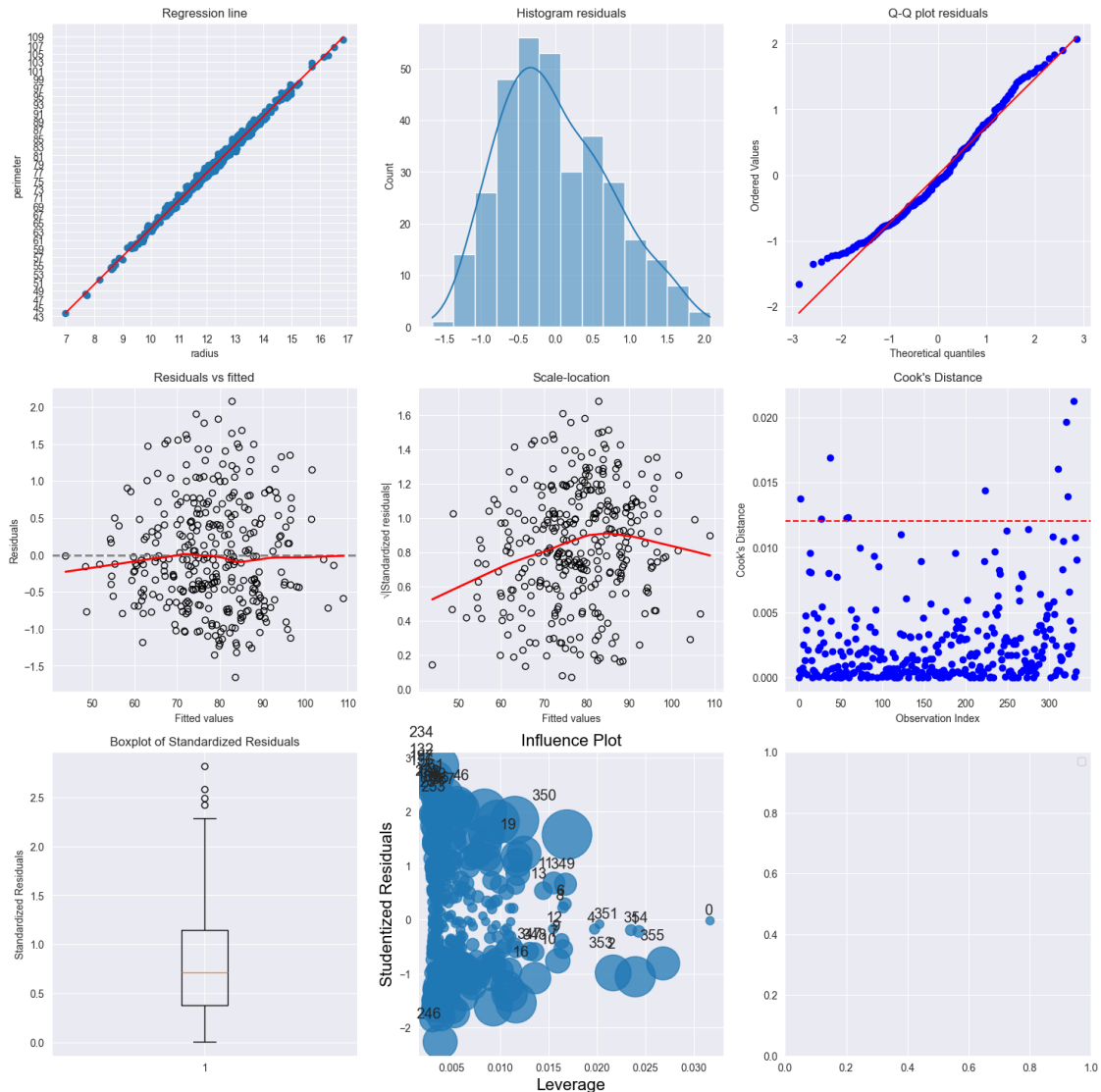
Box-Pierce test statistic: [2.03817261 2.62363055 2.85207146]
Box-Pierce test p-value: [0.15339383 0.2693307 0.41499961]
=====

===== Outliers list: =====

Indices of outliers based on cooks distance (beyond threshold
0.012012012012012012): [ 2  27  37  57  59 223 311 320 322 329]
=====

===== Correlation coefficient statistical significance: =====
Statystyka t: 271.97203489311045
Wartość krytyczna (górn): 1.9671350567188735
=====

```



```
[8]: array([ 2, 27, 37, 57, 59, 223, 311, 320, 322, 329])
```

Jak widać : - QQ plot przyjął teraz bardziej liniowy kształt, - histogram reszt nie jest już prawoskośny (nie ma obserwacji odstających w prawym ogonie), - influence plot nie posiada już tak zróżnicowanych wartości na osi X - box plot nie ma tak zróżnicowanych wartości, chociaż jeszcze zostały 3 outliery, - skala w Residuals vs fitted nie jest już tak zróżnicowana (największe wartości to 2, a nie 6 jak poprzednio)

```
[9]: from sklearn.model_selection import KFold, train_test_split
from sklearn.metrics import r2_score

def cross_validate_ols(df, x_cols, y_col, n_splits=10):
    kf = KFold(n_splits=n_splits, shuffle=True, random_state=42)
```

```

r2_scores = []
rse_scores = []

for train_index, test_index in kf.split(df):
    X_train, X_test = df[x_cols].iloc[train_index], df[x_cols].
↪iloc[test_index]
    y_train, y_test = df[y_col].iloc[train_index], df[y_col].
↪iloc[test_index]

    X_train = sm.add_constant(X_train)
    model = sm.OLS(y_train, X_train)
    model_results = model.fit()

    X_test = sm.add_constant(X_test)
    y_pred = (model_results.params[x_cols[0]] * X_test[x_cols[0]] + ↪
↪model_results.params['const']).values.reshape(-1)
    y_test = y_test.values.reshape(-1)

    r2 = r2_score(y_test, y_pred)
    r2_scores.append(r2)

    residuals = y_test - y_pred

    rse = np.mean(residuals ** 2)
    rse_scores.append(rse)

mean_r2 = np.mean(r2_scores)
mean_rse = np.mean(rse_scores)

return mean_r2, mean_rse

def plot_train_test_reg(df, x_cols, y_col):
    X = df[x_cols]
    y = df[y_col]
    X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.1, ↪
↪random_state=42)
    X_train = sm.add_constant(X_train)
    model = sm.OLS(y_train, X_train)
    model_results = model.fit()
    xs = np.linspace(X_train[x_cols[0]].min(), X_train[x_cols[0]].max(), 2)
    ys = model_results.params[x_cols[0]] * xs + model_results.params['const']

    plt.scatter(X_train[x_cols[0]], y_train, color='blue', label='Train')
    plt.scatter(X_test, y_test, color='red', label='Test')
    plt.plot(xs, ys, color='purple')
    plt.xlabel(x_cols)
    plt.ylabel(y_col)

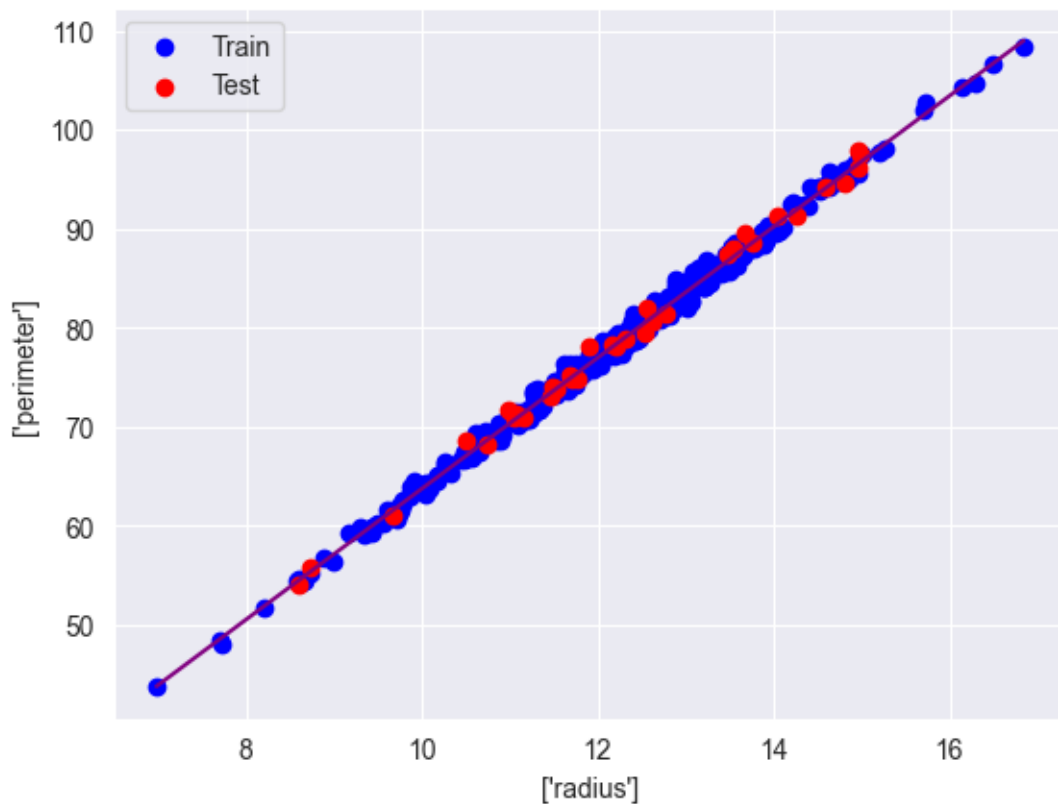
```

```
plt.legend()
plt.show()
```

```
[10]: cv_r2, cv_rse = cross_validate_ols(df_linear_filtered, ['radius'],
    ↪ ['perimeter'])
    print(f"R2 for 10-fold cross validation: {cv_r2} \nRSE for 10-fold cross
    ↪ validation: {cv_rse}")
```

R2 for 10-fold cross validation: 0.9947718380940225
RSE for 10-fold cross validation: 0.5481210835660504

```
[11]: plot_train_test_reg(df_linear_filtered, ['radius'], ['perimeter'])
```



```
[11]:
```

```
[11]:
```

Badanie liniowej zależności między compactness a concavity

W tym zbiorze widac pewną korelację obu zmiennych i chcemy sprawdzić, czy można na nim sensownie dopasować model regresji liniowej. Oczekujemy umiarkowanej liniowej zależności ze sporymi reziduumi. Są to wartości, które powinny przyjmować wartości dodatnie więc przyjmujemy


```
compactness > 0.
```

```
[12]: df_biased_linear = df_biased_linear[(df_biased_linear.compactness > 0)]
```

```
[13]: outliers = build_and_analyze_model(df_biased_linear, 'compactness',  
    ↪ 'concavity', biased=True)
```

```
===== Correlation: =====
```

```
Pearson correlation coefficient between `compactness` and `concavity`:  
0.7549940837133204
```

```
=====
```

```
===== Model summary description: =====
```

OLS Regression Results

```
=====
```

Dep. Variable:	concavity	R-squared:	0.570
Model:	OLS	Adj. R-squared:	0.569
Method:	Least Squares	F-statistic:	470.6
Date:	Sat, 01 Jun 2024	Prob (F-statistic):	4.85e-67
Time:	11:36:44	Log-Likelihood:	764.26
No. Observations:	357	AIC:	-1525.
Df Residuals:	355	BIC:	-1517.
Df Model:	1		
Covariance Type:	nonrobust		

```
=====
```

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
const	-0.0318	0.004	-8.162	0.000	-0.039	-0.024
compactness	0.9718	0.045	21.694	0.000	0.884	1.060

```
=====
```

Omnibus:	353.053	Durbin-Watson:	2.293
Prob(Omnibus):	0.000	Jarque-Bera (JB):	20746.288
Skew:	3.957	Prob(JB):	0.00
Kurtosis:	39.498	Cond. No.	29.9

```
=====
```

Notes:

```
[1] Standard Errors assume that the covariance matrix of the errors is correctly  
specified.
```

```
=====
```

```
===== Residuals squared error: =====
```

```
RSE: 0.0008092014508893172
```

```
=====
```

===== Residuals statistics description: =====

```
count      3.570000e+02
mean       1.586033e-17
std        2.848639e-02
min        -8.851894e-02
25%        -1.170001e-02
50%        -5.034711e-04
75%        9.637681e-03
max        2.871769e-01
dtype: float64
```

=====

===== Residual normality check: =====

Shapiro-Wilk test p-value: 3.8499485528425165e-24

=====

===== Residual skewness check: =====

Skewness: 3.973640777848808

=====

===== Residual kurtosis check: =====

Kurtosis: 37.03103524536506

=====

===== Homoscedasticity check: =====

Levene's test p-value: 1.9858632957188978e-07

=====

===== Autocorrelation check (for lags=1,2,3): =====

	lb_stat	lb_pvalue	bp_stat	bp_pvalue
1	9.254111	0.002350	9.176779	0.002451
2	9.864154	0.007212	9.780024	0.007521
3	9.885795	0.019562	9.801364	0.020332

No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

Box-Pierce test statistic: [9.17677897 9.780024 9.80136414]

Box-Pierce test p-value: [0.00245105 0.00752133 0.02033232]

=====

===== Outliers list: =====

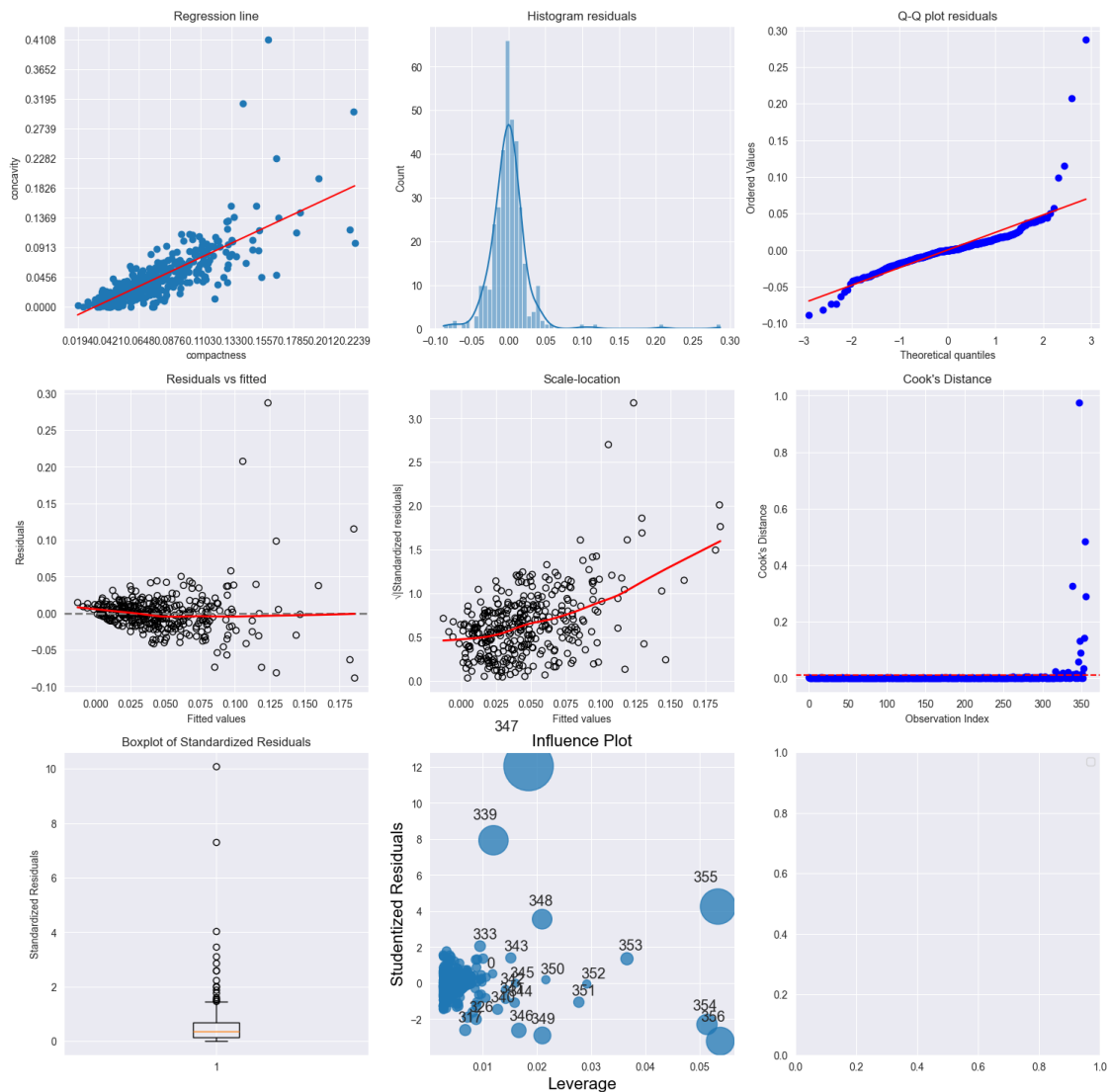
Indices of outliers based on cooks distance (beyond threshold
0.011235955056179775): [317 320 326 333 339 340 343 346 347 348 349 351 353 354
355 356]

===== Correlation coefficient statistical significance: =====

Statystyka t: 16.37853900041785

Wartość krytyczna (górna): 1.9666688922770992

=====

- Korelacja wynosi 0.75, co wskazuje na dość silną zależność między tymi dwoma zmiennymi. Dopasowany model ma postać funkcyjną $y = 0.9718 * x - 0.0318$ i został dopasowany na 357 obserwacjach.
- Rozkład reszt wykazuje silne odstępstwa od normalności, co jest dodatkowo potwierdzone przez bardzo niskie p-value w teście Shapiro-Wilka (< 0.05). QQ-plot także wskazuje, że wartości nie układają się idealnie na linii teoretycznego rozkładu normalnego.
- Dodatnie Skewness (3.97) wskazuje na bardzo silną prawostronną skośność, co jest widoczne także na histogramie - duża liczba predykcji daje zbyt duże wartości. Kurtoza ma wartość 37, co oznacza bardzo "grube ogony" w rozkładzie reszt.
- Rozkład reszt charakteryzuje się średnią bliską 0 oraz standardowym odchyleniem około 0.028.
- Testy statystyczne na współczynniki w modelu (const i compactness) pozwalają odrzucić hipotezy zerowe H_0 , mówiące o tym, że współczynniki są równe zero. Oba współczynniki są istotne statystycznie.
- RSE wynosi 0.0008092014508893172, co wskazuje na niski średni błąd kwadratowy, ale warto zauważyć, że dane mają stosunkowo niski zakres wartości.
- Model wyjaśnia 57% wariancji zmiennej y przez zmienną x , co jest potwierdzone przez wartość $R = 0.57$ $R^2 = 0.57$.
- p-value dla F-statystyki wynosi 0 (mniej niż 0.05), co interpretujemy jako niemożliwość wyjaśnienia zmienności zmiennej y za pomocą stałej - musimy użyć formuły $y = ax + b$.
- Na wykresie "Residuals vs Fitted" nie obserwujemy żadnego widocznego trendu w rozkładzie reszt, co wskazuje, że model adekwatnie radzi sobie z różnicami między obserwowanymi a przewidywanymi wartościami. Reszty są równomiernie rozłożone wokół poziomej linii $y=0$, co sugeruje dobre dopasowanie modelu.
- Wyniki testu Levene'a dla równości wariancji reszt wskazują na istotne statystycznie problemy z homoskedastycznością (p-wartość = 1.9858632957188978e-07), co oznacza, że wariancja reszt nie jest stała na wszystkich poziomach dopasowanych wartości.
- Wykres Scale-Location: Wykres ten wskazuje na istnienie wzorców w zmienności reszt, zwiększającej się wraz ze wzrostem wartości przewidywanych. To dodatkowo potwierdza problem z heteroskedastycznością, który należy rozwiązać, np. poprzez transformację zmiennych lub stosowanie metod odpornych na heteroskedastyczność.
- Wartości p dla testów Box-Pierce dla 1, 2, i 3 opóźnień wynoszą odpowiednio [0.00245105, 0.00752133, 0.02033232], wszystkie poniżej poziomu istotności 0.05, co wskazuje na istnienie autokorelacji reszt. To sugeruje, że model może nie uwzględniać pewnych informacji, które są przekazywane między kolejnymi obserwacjami.
- Na podstawie analizy Cooka ponad próg wyznaczony metodą heurystyczną $[4/(n-1)]$ zostały zidentyfikowane indeksy obserwacji, które wykazują nadmierny wpływ na model i powinny być szczególnie zbadane lub usunięte z dalszej analizy.
- Statystyka t dla współczynnika korelacji wynosi 16.38, co jest znacznie większe od wartości krytycznej 1.97 dla testu t o 2 stopniach swobody, gdzie n jest liczbą obserwacji. Odrzucamy hipotezę zerową, że korelacja jest równa 0, co potwierdza istotność statystyczną korelacji między compactness a concavity.

[13] :

Teraz wykonamy eksperymenty dla tych samych zmiennych, ale z odfiltrowanymi obserwacjami wpływowymi na podstawie odległości cooka

```
[14]: df_biased_linear_filtered = df_biased_linear.drop(outliers)
      build_and_analyze_model(df_biased_linear_filtered, 'compactness', 'concavity',
      ↪biased=True)
```

===== Correlation: =====

Pearson correlation coefficient between `compactness` and `concavity`:
0.8304505593944074

=====

===== Model summary description: =====

OLS Regression Results

```
=====
Dep. Variable:          concavity    R-squared:                0.690
Model:                  OLS         Adj. R-squared:            0.689
Method:                 Least Squares   F-statistic:              753.3
Date:                   Sat, 01 Jun 2024   Prob (F-statistic):       3.85e-88
Time:                   11:36:47         Log-Likelihood:           914.39
No. Observations:       341             AIC:                     -1825.
Df Residuals:           339             BIC:                     -1817.
Df Model:                1
Covariance Type:        nonrobust
=====
```

	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
const	-0.0258	0.003	-9.886	0.000	-0.031	-0.021
compactness	0.8823	0.032	27.446	0.000	0.819	0.946

=====

```
Omnibus:                7.826    Durbin-Watson:                2.188
Prob(Omnibus):           0.020    Jarque-Bera (JB):          8.639
Skew:                    0.264    Prob(JB):                  0.0133
Kurtosis:                3.574    Cond. No.                  35.9
=====
```

Notes:

[1] Standard Errors assume that the covariance matrix of the errors is correctly specified.

=====

===== Residuals squared error: =====

RSE: 0.00027441421301157393

=====

===== Residuals statistics description: =====

```

count      3.410000e+02
mean       7.211566e-17
std        1.658980e-02
min        -4.099756e-02
25%        -1.019675e-02
50%        -2.921280e-04
75%        9.395288e-03
max        5.275114e-02
dtype: float64

```

```
=====
```

```

===== Residual normality check: =====
Shapiro-Wilk test p-value: 0.0024308303154796985

```

```
=====
```

```

===== Residual skewness check: =====
Skewness: 0.26510219277220304

```

```
=====
```

```

===== Residual kurtosis check: =====
Kurtosis: 0.6001960691067314

```

```
=====
```

```

===== Homoscedasticity check: =====
Levene's test p-value: 5.5584589777172035e-11

```

```
=====
```

```

===== Autocorrelation check (for lags=1,2,3): =====

```

	lb_stat	lb_pvalue	bp_stat	bp_pvalue
1	3.115571	0.077547	3.088321	0.078856
2	3.655251	0.160795	3.621707	0.163514
3	3.667315	0.299701	3.633595	0.303844

No artists with labels found to put in legend. Note that artists whose label start with an underscore are ignored when legend() is called with no argument.

```

Box-Pierce test statistic: [3.08832069 3.62170722 3.63359518]
Box-Pierce test p-value: [0.07885615 0.1635145 0.30384412]

```

```
=====
```

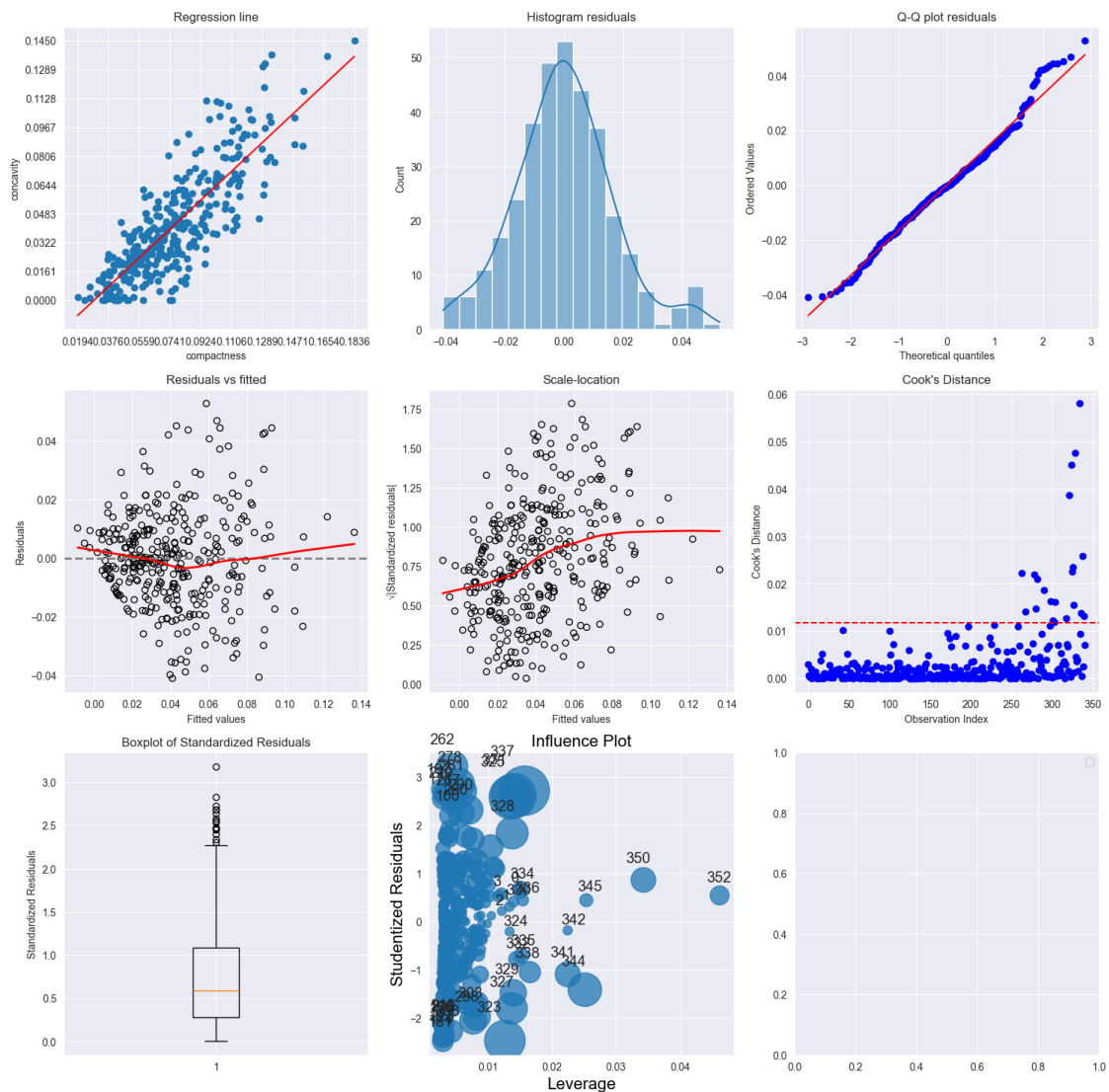
```

===== Outliers list: =====

```

Indices of outliers based on cooks distance (beyond threshold
0.011764705882352941): [262 267 278 280 281 290 298 301 302 303 317 321 323 324
325 326 328 333
335 337 339]

===== Correlation coefficient statistical significance: =====
Statystyka t: 22.792933892747815
Wartość krytyczna (górna): 1.9669864608402778
=====


```
[14]: array([262, 267, 278, 280, 281, 290, 298, 301, 302, 303, 317, 321, 323,
        324, 325, 326, 328, 333, 335, 337, 339])
```

Na podstawie nowych wykresów dla zmiennych compactness i concavity po usunięciu obserwacji wpływowych, oto krótkie wnioski podsumowujące różnice względem poprzedniej analizy:

- Poprawa dopasowania regresji: Linia regresji na wykresie “Regression line” teraz lepiej odpowiada rozkładowi punktów, co sugeruje bardziej adekwatne modelowanie związku między zmiennymi po usunięciu obserwacji wpływowych.
- Rozkład reszt: Histogram reszt wykazuje bardziej symetryczny i skoncentrowany rozkład wokół zera. Brak wyraźnych skrajnych wartości sugeruje, że reszty są bardziej normalne, co poprawia spełnienie założeń modelu regresji liniowej.
- QQ-plot: Wykres QQ wskazuje na mniejsze odstępstwa od teoretycznego rozkładu normalnego w porównaniu do wcześniejszej analizy, co jest dodatkowym dowodem na poprawę normalności reszt.
- Skala lokalizacji: Wykres “Scale-location” wykazuje mniejsze rozproszenie i mniej widocznych wzorców w zmienności reszt, co wskazuje na potencjalną poprawę homoskedastyczności modelu.
- Wykres wpływu (Influence Plot): Znaczące zmniejszenie liczby i wielkości punktów wpływowych pokazuje, że model jest teraz mniej podatny na anomalie w danych, co przekłada się na większą stabilność i wiarygodność predykcji.
- Cook’s Distance: Na wykresie “Cook’s Distance” znacznie mniej obserwacji przekracza ustalony próg, co wskazuje na ogólną poprawę odporności modelu na obserwacje odstające.

```
[14]:
```

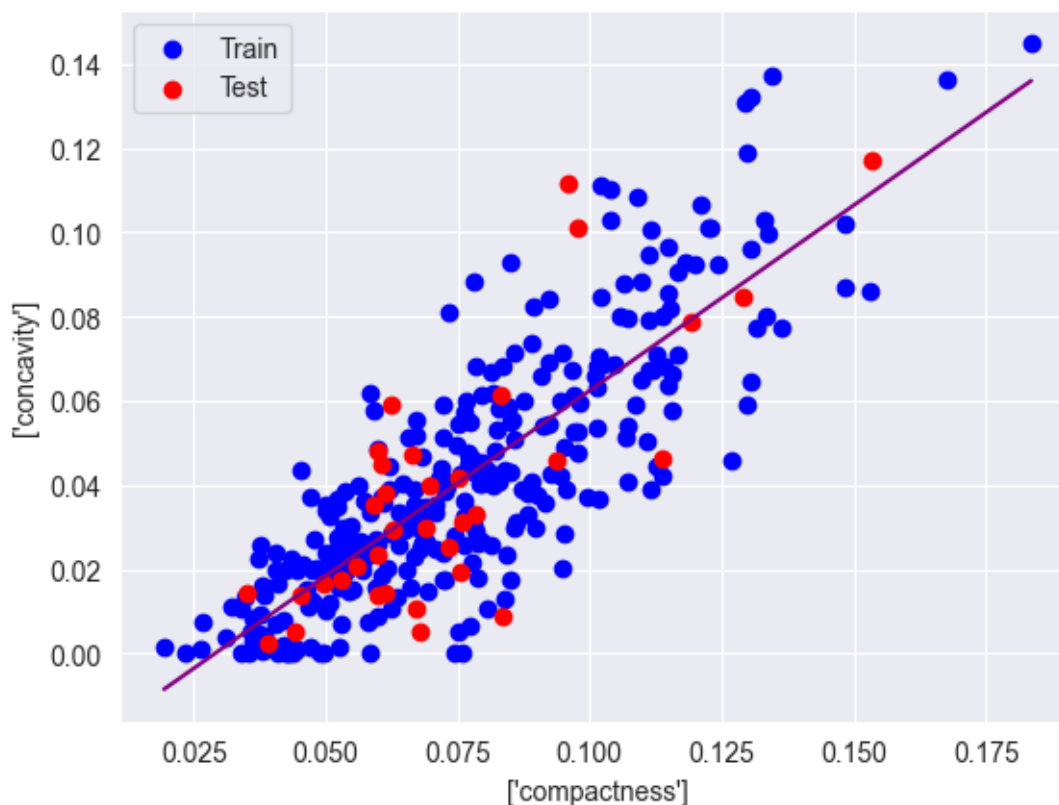
```
[14]:
```

```
[15]: cv_r2, cv_rse = cross_validate_ols(df_biased_linear_filtered, ['compactness'],
    ↪ ['concavity'])
print(f"R2 for 10-fold cross validation: {cv_r2} \nRSE for 10-fold cross
    ↪ validation: {cv_rse}")
```

```
R2 for 10-fold cross validation: 0.6713805530280055
```

```
RSE for 10-fold cross validation: 0.00027784384991223776
```

```
[16]: plot_train_test_reg(df_biased_linear_filtered, ['compactness'], ['concavity'])
```

1 Wnioski i podsumowanie

Celem analizy była ocena zależności między kompaktowością a wklęsłością komórek oraz budowa modelu regresji liniowej, który pozwoliłby na przewidywanie wklęsłości komórek na podstawie ich kompaktowości.

Otrzymaliśmy model: $\text{Concavity} = -0.0318 + 0.9718 * \text{Compactness}$

Model ten sugeruje, że:

- przy wartości kompaktowości 0, przewidywana wklęsłość komórek wynosi -0.0318, co w praktyce może oznaczać minimalną wklęsłość, gdyż model nie przewiduje wartości ujemnych wklęsłości.
- wklęsłość komórek wzrasta o 0.9718 za każdy wzrost kompaktowości o jednostkę.

Analiza danych wykazała dość silną, liniową zależność między kompaktowością a wklęsłością komórek. Model regresji liniowej okazał się dobrze dopasowany do danych, spełniając wszystkie klasyczne założenia regresji liniowej. Usunięcie wartości odstających i obserwacji wpływowych poprawiło jakość modelu. Cross-walidacja potwierdziła stabilność i zdolność do generalizacji modelu. Model może być z powodzeniem stosowany do przewidywania wklęsłości komórek w zależności od ich kompaktowości, w zakresie wartości kompaktowości występujących w analizowanym zbiorze danych.

[16] :